

Pitanja i Odgovori

PREZENTACIJA TRŽIŠTA FAKTORA PROIZVODNJE SWEATSHOPS

Što su sweatshopovi?

Sweatshopovi su tvornice ili proizvodni pogoni gdje zaposleni rade u teškim uvjetima uz niske plaće. Primjer je Triangle Shirtwaist Co., gdje je izbio požar 1911. godine u New Yorku.

Kako tradicionalna ekonomija opravdava postojanje sweatshopova?

Smatra se da plaćanje viših nadnica i poboljšanje radnih uvjeta nije besplatno i da insistiranje na minimalnoj nadnici povećava troškove i smanjuje zaposlenost jer rad postaje skuplji. To može dovesti do manjeg broja stranih investicija i odliva kompanija u zemlje s nižim troškovima rada.

Koje su prednosti sweatshopova prema Powellu i Zwolinskom?

Oni smatraju da sweatshopovi predstavljaju najbolju moguću alternativu za stjecanje dohodaka za radnike u nerazvijenim dijelovima svijeta, te da mnogi radnici dobrovoljno pristaju raditi u takvim tvornicama.

Kako Patagonia prati i poboljšava uvjete rada kod svojih dobavljača?

Patagonia plaća više cijene i pruža savjetodavne usluge na terenu kod svojih dobavljača. Oni su također podložni reviziji kako bi se osiguralo poštivanje standarda kvalitete, zaštite okoliša i prava radnika.

Kako je Patagonia odgovorila na problem eksploatacije migrantske radne snage na Tajvanu?

Patagonia je transparentno obavijestila javnost, zabranila naplatu naknada za zapošljavanje od siječnja 2015. godine, vratila preplaćene iznose i surađivala s tajvanskom agencijom za rad na rješavanju loših praksi zapošljavanja.

PREZENTACIJA TRŽIŠTA FAKTORA PROIZVODNJE

Koji su glavni faktori proizvodnje?

Glavni faktori proizvodnje su rad, kapital i zemlja, a koriste se za proizvodnju dobara i usluga.

Što su nominalne i realne nadnice?

Nominalne nadnice su izražene u novčanim jedinicama, dok realne nadnice predstavljaju kupovnu moć nominalnih nadnica, izražene u količini roba koje se mogu kupiti za nominalne nadnice.

Koji su uzroci smanjenja realnih nadnica?

Realne nadnice padaju ako se pri danim cijenama smanjuje dohodak, ako se pri danom dohotku povećavaju cijene ili ako cijene rastu brže od dohotka.

Koji su tipovi tržišta rada?

Tipovi tržišta rada su savršeno konkurentno tržište, gdje postoji velik broj radnika i poslodavaca, i nesavršeno konkurentno tržište, gdje postoji monopol ponude ili potražnje rada.

Što je kapital i kako se dijeli?

Kapital su trajna proizvedena dobra koja se koriste za proizvodnju drugih dobara i usluga. Dijeli se na materijalnu, nematerijalnu i financijsku imovinu.

Što je dohodak?

Dohodak čine sva novčana primanja koja neka osoba ili domaćinstvo ostvaruje tijekom danog vremenskog razdoblja. Sastoji se od nadnica/najamnina, rente, kamata, dividendi, dobiti i transfernih plaćanja.

Što je efekt supstitucije?

Efekt supstitucije znači da radnik želi raditi više sati jer je svaki sat rada više plaćen, odnosno svaki sat dokolice postaje skuplji pa se dodatnim radom zamjenjuje dokolica.

Što je efekt dohotka?

Efekt dohotka djeluje suprotno od efekta supstitucije, gdje povećanje nadnica povećava dohodak, omogućavajući pojedincu da kupi više dobara i usluga te da ima više vremena za dokolicu.

Koji faktori utječu na ponudu rada?

Ponuda rada ovisi o broju radnih sati, participaciji radne snage i useljavanju.

Kako ponuda zemlje utječe na njezinu cijenu?

Ponuda zemlje je zadana i fiksna, pa se zbog toga cijena korištenja zemlje izvodi iz vrijednosti proizvoda koji se na njoj proizvode, tj. iz potražnje za tim proizvodima.

Koji su faktori kapitala?

Kapital se sastoji od materijalne imovine (zgrade, oprema, zalihe), nematerijalne imovine (patenti, licence) i financijske imovine (ulaganje u vrijednosne papire, krediti).

Koji su različiti dohoci od kapitala?

Dohodak od kapitala uključuje rentu, kamatu, dividendu i dobit.

Koji su izvori razlika u visini nadnica?

Razlike u visini nadnica objašnjavaju se naknadnim ili kompenzacijskim razlikama, razlikama u kvaliteti rada, specifičnim sposobnostima pojedinaca, segmentacijom tržišta rada i diskriminacijom.

Kako se realne nadnice mogu povećati?

Realne nadnice rastu ako se pri danim cijenama povećava dohodak, ako se pri danom dohotku smanjuju cijene ili ako cijene rastu sporije od rasta dohotka.

Što je nominalna nadnica?

Nominalna nadnica je nadnica koja je izražena u novčanim jedinicama, primjerice 700 eura mjesečno.